

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 18 juni 2019
(OR. en)

Interinstitutionele dossiers:
2018/0358(NLE)
2018/0359(NLE)

5929/19
ADD 2

WTO 33
SERVICES 6
FDI 2
COASI 9

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Besluit van de Raad betreffende de ondertekening, namens de Unie, van de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds - Vaststelling Besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds - Verzoek om de goedkeuring van het Europees Parlement

Unilaterale verklaring van het Koninkrijk België over het besluit van de Raad betreffende de ondertekening, namens de Unie, van de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds

België is ingenomen met de sluiting van de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds.

België bevestigt nogmaals zijn steun voor de inspanningen om de beslechting van investeringsgeschillen te hervormen. Het is immers een stap richting de oprichting van een multilateraal investeringsgerecht, dat de bevoegde rechtsinstantie zal zijn voor de beslechting van geschillen tussen investeerders en staten. België blijft de inspanningen van de Commissie op dit vlak steunen.

Volgens België is door Advies 1/17 van het Europees Hof van Justitie over de verenigbaarheid van een stelsel van investeringsgerechten met de EU-Verdragen nader verduidelijkt binnen welk rechtskader een dergelijk stelsel kan worden opgericht, en heeft het de weg geëffend voor verdere werkzaamheden.

België benadrukt dat, zoals door het Hof is bevestigd in Advies 1/17, de investeringbeschermingsovereenkomst met Vietnam het recht van partijen bevestigt om op hun respectieve grondgebied regelgeving vast te stellen ter verwezenlijking van legitieme beleidsdoelstellingen, zoals bescherming van de volksgezondheid, de openbare veiligheid, het milieu of de openbare zeden, sociale of consumentenbescherming, of de bevordering en bescherming van culturele diversiteit. Het feit dat een partij, onder meer door een wijziging van haar wetgeving, regelgeving vaststelt op een wijze die een negatieve uitwerking op een investering heeft of ingrijpt in de verwachtingen van een investeerder, waaronder zijn winstverwachtingen, vormt op zich geen schending van een verplichting uit hoofde van de overeenkomst. Voorts kan de bevoegdheid van de op te richten gerechten om schendingen vast te stellen van de in de overeenkomst vastgestelde verplichtingen, niet aldus worden uitgelegd dat die een partij belet maatregelen te nemen en toe te passen die noodzakelijk zijn voor het beschermen van de openbare veiligheid of de openbare zeden, voor het handhaven van de openbare orde, of ter bescherming van het leven of de gezondheid van mens, dier of plant, zolang dergelijke maatregelen niet zodanig worden toegepast dat zij een middel vormen tot willekeurige of ongerechtvaardigde discriminatie tussen de partijen bij gelijke omstandigheden, of tot een verkapte beperking van de handel tussen de partijen. Bovendien gaan de discretionaire bevoegdheden van het Gerecht en de Beroepsinstantie niet zo ver dat zij kunnen afdoen aan het door de Unie na een democratisch proces vastgestelde niveau van bescherming van een openbaar belang.

België is ingenomen met de verklaring van de Commissie over de bescherming van investeringen en het stelsel van investeringsgerechten in het kader van de investeringbeschermingsovereenkomst tussen de EU en Vietnam. België stelt zich op het standpunt dat deze verklaring relevant is voor de uitlegging van de investeringsbeschermingsovereenkomst met Vietnam, gelet op de regels betreffende de uitlegging van verdragen zoals uiteengezet in de artikelen 31 en 32 van het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht.

België benadrukt het belang van de lopende multilaterale besprekingen over de eerbiediging van de mensenrechten en de internationale verplichtingen van multinationale ondernemingen, die gaande zijn binnen de Intergouvernementele werkgroep inzake transnationale bedrijven en andere ondernemingen met betrekking tot de mensenrechten. België wil dat Europa daadkrachtiger te werk gaat in de onderhandelingen. Ook pleit België voor een meer inclusieve en op consensus gebaseerde methode.

* * *

**Verklaring van de Commissie over de investeringsbescherming en het stelsel van
investeringsgerechten (ICS) in het kader van de investeringsbeschermingsovereenkomst
EU-Vietnam**

De investeringsbeschermingsovereenkomst EU-Vietnam is, samen met het gezamenlijk uitleggingsinstrument en verklaring nr. 36, die bij de ondertekening van die overeenkomst werd afgelegd, een verdere stap op weg naar de herziene benadering van investeringsbeschermingsbeleid en geschillenbeslechting zoals vastgesteld in de brede economische en handelsovereenkomst tussen de EU en Canada.

Als zodanig bevat het alle verbeteringen die in CETA zijn opgenomen en zijn vastgelegd in die aanvullende instrumenten, die, zoals door het Hof van Justitie van de Europese Unie erkend, zijn ontworpen om te verzekeren dat het recht om te reguleren van de Europese Unie en haar lidstaten doeltreffend kan blijven worden uitgeoefend. De investeringsbeschermingsovereenkomst EU-Vietnam bevat met name de garanties die het Hof van Justitie in Advies 1/17 noodzakelijk achtte om ervoor te zorgen dat de in de overeenkomst ingestelde scheidsgerechten de op democratische wijze binnen een partij gemaakte keuzes met betrekking tot onder meer het beschermingsniveau van de openbare orde of de openbare veiligheid, de bescherming van de openbare zeden, de bescherming van de gezondheid en het leven van mensen en dieren, het waarborgen van de voedselveiligheid, de bescherming van planten en het leefmilieu, welzijn op het werk, productveiligheid, consumentenbescherming of, evenzeer, de grondrechten niet ter discussie kunnen stellen¹.

¹ Advies van het Hof van Justitie van 30 april 2019, Advies 1/17, punten 147 tot en met 161.

In de overeenkomst is, zoals in CETA, het stelsel van investeringsgerechten opgenomen en is in de transitie naar een multilateraal investeringsgerecht voorzien. De overeenkomst bevat bepalingen die waarborgen dat de procedures (met inbegrip van opmerkingen en hoorzittingen) volledig transparant verlopen en die belanghebbenden in de gelegenheid stellen om als amicus curiae opmerkingen in te dienen bij het gerecht.

De overeenkomst vormt, net als CETA en de investeringsbeschermingsovereenkomst EU-Singapore, een belangrijke stap in de transformatie van het internationale investeringsbeleid middels de vervanging van de bilaterale investeringsverdragen van de lidstaten door de herziene EU-benadering en het vooruitzicht van de oprichting van een multilateraal investeringsgerecht.

De investeringsbeschermingsovereenkomst EU-Vietnam is, net als CETA en de investeringsbeschermingsovereenkomst EU-Singapore, gestoeld op de kernwaarden van de EU en behelst deze. De investeringsbeschermingsovereenkomst herbevestigt de verbintenissen van het VN-Handvest en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. De overeenkomst herbevestigt tevens de verbintenissen aangaande duurzame ontwikkeling en transparantie, zoals overeengekomen in de vrijhandelsovereenkomst EU-Vietnam. Hieronder valt de bevordering van multilaterale milieu- en arbeidsovereenkomsten en -normen in nationale beleidslijnen en wetten. De investeringsbeschermingsovereenkomst biedt alleen bescherming voor investeringen die zijn gedaan in overeenstemming met nationale wetgeving, met inbegrip van verplichtingen met betrekking tot de bescherming van het milieu en arbeidsomstandigheden alsook de eerbiediging van de mensenrechten.

De investeringsbeschermingsovereenkomst herbevestigt eveneens de verbintenissen om verantwoord ondernemerschap te bevorderen middels instrumenten zoals de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (de MNO-richtlijnen van de OESO), het "Global Compact"-initiatief van de Verenigde Naties en de tripartiete beginselverklaring van de IAO betreffende multinationale ondernemingen en sociaal beleid. Deze verbintenissen worden gecombineerd met concrete inzet van de EU op het terrein, zoals het project over *Verantwoorde toeleveringsketens in Azië*, een gezamenlijk initiatief van de EU, de IAO en de OESO dat in de eerste plaats tot doel heeft de eerbiediging van mensenrechten en arbeids- en milieunormen door ondernemingen met toeleveringsketens in Azië te bevorderen en hun praktijken op die manier in overeenstemming te brengen met de internationale normen. Het project wordt uitgerold in zes Aziatische landen, waaronder Vietnam.

De Commissie vestigt verder de aandacht op de besprekingen over verantwoord ondernemen en investeringsverplichtingen die plaatsvinden in verschillende internationale fora, waaronder de Verenigde Naties en de OESO. De Europese Unie heeft een leidende rol gespeeld bij het waarborgen van verantwoord ondernemerschap en de eerbiediging van de mensenrechten op internationaal niveau. De Commissie zal een leidende rol voor de Europese Unie blijven bevorderen en tegelijkertijd onderzoeken hoe te reageren op de lopende besprekingen en hoe deze vorm te geven.
